

ДИАГНОСТИКА НА УМЕНИЯ ПО ПРЕДМЕТА «ТЕХНОЛОГИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА», ПРОФЕСИЯ «СТРОИТЕЛ», СПЕЦИАЛНОСТ «БОЯДЖИЙСКИ РАБОТИ»

Катя Стоянова

*Софийски университет «Св. Климент Охридски», Департамент за информация и усъвършенстване на учители, 1619
София, katiastoyanova@abv.bg*

Резюме: Проблемът за диагностика на резултатите от образователния процес е особено актуален в условията на реформата във висшето образование и хармонизиране на Българската с Европейската образователна система. Един от съвременните начини за обективно измерване и оценяване знанията и уменията на студентите е чрез използване на **тестове и практически задания**.

В настоящия материал са маркирани основни аспекти на педагогическата диагностика и се акцентира на практическото задание като инструмент за диагностика на усвоените умения. Представен е вариант на практическо задание за диагностика на основни умения за блажно боядисване по дървени повърхности за специалност 5820309 Бояджийски работи, учебен предмет „Технология на специалността“. Неделима част от практическото задание е предложената технология за оценяване на уменията като е използван критериалния подход.

SKILL DIAGNOSTICS IN SUBJECT "SPECIALITY TECHNOLOGY", PROFESSION "CONSTRUCTION BUILDING", SPECIALITY "PAINTING"

Katia Stoyanova

Sofia University "St. Kliment Ohridski"

Department of Information and in – service Training Teachers, 1619, Sofia, katiastoyanova@abv.bg

ABSTRACT. The problem of diagnostic the results of the educational process is particularly striking in terms of higher education reform and harmonization of the Bulgarian with the European education system. One of the modern ways of objectively measuring and assessing knowledge and skills of students is through the use of **tests and practical assignments**.

In this paper are marked the main aspects of pedagogical diagnostics and it focuses on the practical task as a tool for the assessment of acquired skills. Here presented is an option of a practical task for the assignment of basic skills on oil-painting on wood surfaces subject 5820309 Painting works, subject "Technology of Speciality". Integral part of the practical task is the proposed technology of skills assessment using the criteria-based approach.

В настоящия материал са маркирани основни аспекти на педагогическата диагностика и се акцентира на практическото задание като инструмент за диагностика на усвоените умения. Представен е вариант на практическо задание за диагностика на основни умения за блажно боядисване по дървени повърхности за специалност 5820309 „Бояджийски работи“, учебен предмет „Технология на специалността“. Неделима част от практическото задание е предложената технология за оценяване на уменията като е използван критериалния подход..

Изследванията в областта на професионалното образование и обучение показват, че все още има какво да се желае по отношение качеството на практическата подготовка на учениците. В тази връзка има необходимост от по-често диагностициране на практическите умения с оглед своевременно взимане на адекватни мерки за подобряване на обучението като цяло.

В най-общ план едно диагностично изследване в педагогическата сфера включва:

- установяване на състоянието на дадено педагогическо явление или процес;
- изясняване причините и условията за това състояние;

- измерване и оценяване по определени критерии;
- разкриване на тенденциите и перспективите в развитието на личността в резултат на педагогическо въздействие [1].

В педагогическата си практика учителите извършват диагностика на учебните постижения, за да установят постигнатите резултати, слабостите, пропуските и евентуалните причини с цел да вземат адекватни мерки за тяхното преодоляване. Използват различни диагностични методи и инструменти като по -често: наблюдение, анкетно проучване, тестиране, практически методи и др.

В настоящия материал ще бъде представен един примерен вариант на диагностика на основни умения от учебния предмет «Технология на специалността», раздел VII «Бояджийски работи с блажни бои» [4].

Съгласно действащия учебен план за професия Строител, предметът «Технология на специалността» се изучава в 11 и 12 клас и включва теоретично и практическо обучение. [3] Учебното съдържание по предмета е с ясно изразен практико-приложен характер, което налага при неговото изучаване да се акцентира на практическите знания и умения.

В настоящия момент практическите умения от «изхода» на професионалното образование при полагане на Държавните изпити за придобиване на професионална квалификация се използват практически задания. Практиката показва, че процесът на обучение по учебна практика би се оптимизирал, ако учителите текущо използват практически задания в пряката си педагогическа дейност за диагностицират практическите умения.

В конкретния материал ще се представи практическо задание за текущо оценяване на умения и професионално-личностни качества за тема «Блажно боядисване по дървени повърхности». Съгласно действащата учебна програма по предмета Технология на специалността темата се изучава в раздел VII «Бояджийски работи с блажни бои».^[2] **Основните умения и професионално-**

личностни качества, които са предмет на диагностициране могат да се представят в следния вид:

- подбор на необходимите материали и инструменти за изпълнение на блажно боядисване по дървени повърхности;
- качествено изпълнение на основните технологични операции при блажно боядисване по дървени повърхности;
- организация на работното място;
- спазване на изискванията за безопасна работа, противопожарна безопасност и опазване на околната среда;
- самостоятелност при изпълнение на работата;
- отговорност, прецизност и точност.

Практическо задание Тема: «Блажно боядисване по дървени повърхности»

Предварителна подготовка за работа: облечете работно облекло; подгответе работното си място за извършване на предстоящата работа. Необходими материали и инструменти подгответе необходимите материали и инструменти за блажно боядисване по дървени повърхности проверете изправността на инструментите, с които ще работите.		
№ по ред	Последователност на работата(основни технологични операции)	
1.	Почистване	Почистете повърхностите, които ще боядисвате
2.	Грундиране	Грундирайте повърхностите, съгласно изискванията
3.	Маджуниране	Маджунирайте повърхностите, съгласно изискванията
4	Шлайфане	Шлайфайте повърхностите с подходящите инструменти
5	Боядисване	Боядисайте повърхностите с подходяща четка
Спазвайте правилата за безопасна работа и противопожарна безопасност ! Времето за изпълнение на практическото задание е 6 учебни часа. Желая Ви успех!		

Ден , дата, година.....	Учител..... Подпис:.....
-------------------------	-----------------------------

Начин на оценяване

Оценяването на извършената работа, включваща всички технологични операции, ще се извърши по следните **критерии**, които имат различна тежест:

1. Организация на труда и работното място /максимум: 25 т./
2. Качество на извършената работа /максимум 25 т./;
3. Количество на извършената работа /максимум 25 т./;
4. Спазване изискванията за здравословни и безопасни условия на труд, противопожарна безопасност и опазване на околната среда /максимум: 25 т./.

Посочените критерии имат различна тежест, поради техния характер и значимост. В тази връзка при оценяването на всяка една операция се използва

коэффициент на тежест – k , който служи за изчисляване на съответната оценка по посочените критерии (Таблица 1).

Таблица 1

Критерии №	Коефициент на тежест k
1	0,15
2	0,35
3	0,35
4	0,15

Счита се, че обучаваният е усвоил минимума от необходимите умения, ако той е получил повече от 13 т., т.е. е преминал праговата стойност от 52%.

Оценяването се извършва при следната процедура:

- 1) Всяка технологична операция се оценява по четирите критерия.
- 2) Ако при оценяването на една технологична операция лицето получи слаба оценка по един от

критериите, се приема, че операцията не е усвоена.

- 3) Крайната оценка за цялата дейност (процес, комплексна работа) се формира като

средноаритметична от всички операции, които трябва да се изпълнят.

В Схема 1 и Таблица 2 е представено съответствието на броя точки на оценките по шестобалната система.

Схема 1

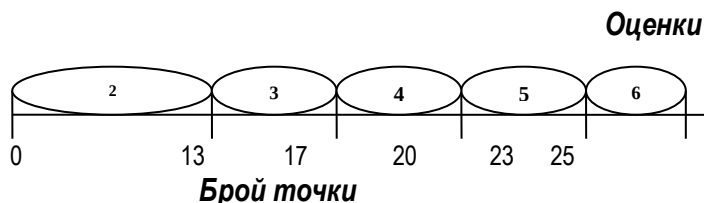

Таблица 2

Брой точки	Оценки (по шестобалната система)
0 ÷ 13	Слаб (2)
14 ÷ 17	Среден (3)
18 ÷ 20	Добър (4)
21 ÷ 23	Мн. добър (5)
24 ÷ 25	Отличен (6)

При оценяването на уменията учителят (инструктор) извършва следните основни дейности:

- 1) Внимателно наблюдава работата на лицето, което я извършва и ще бъде оценявано.
- 2) Оценява всяка технологична операция поотделно по четирите критерия.
- 3) Поставя съответната оценка и се подписва.

Литература

Бижков, Г. Педагогическа диагностика. С., Университетско издателство «Св. Климент Охридски», 1999, с. 67.

Стакев, А., Н. Ранчев. Технология на довършителните работи в строителството част II, С., Техника, 1984, с.118-123

Учебен план за професионално образование по рамкова програма В степен на професионална квалификация – втора, професионално направление 582 Строителство и геодезия, професия Строител, специалност 5820309 Бояджийски работи, С., МОН 2004.

Учебна програма за задължителна професионална подготовка по Технология на специалността, професионално направление 582 Строителство и геодезия, професия Строител, специалност Бояджийски работи, С., МОН, 2006.

Препоръчана за публикуване от Редакционен съвет